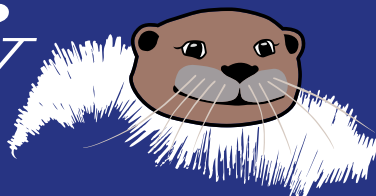

LÁZEŇSKÝ ZPRAVODAJ

2/2020

Čtvrtletník Léčebných lázní Lázně Kynžvart | ročník 5. | číslo 2 | duben–červen 2020 | zdarma

SLOVO ŘEDITELE

Vážení pacienti a návštěvníci Léčebných lázní Lázně Kynžvart, milé děti, již je tomu několik let, co vychází „Lázeňský zpravodaj“. Jedná se o informační tiskovinu, prostřednictvím které Vás informujeme o aktualitách v léčebných lázních a o plánovaných kulturně – společenských akcích, které se budou konat buď přímo v areálu lázní, nebo v nejbližším okolí. Taktéž zpravodaj slouží jako informační brožura, dle které se můžete zorientovat a nalézt důležité informace pro Váš pobyt (např. orientační plán města Lázně Kynžvart, důležité místní informace – otevírací doby obchodů a obvodního lékaře, jízdní řady autobusů i vlaků). Období jara a nastupujícího léta je pro Vás jedním z nejkrásnějších období v roce, které je možné v našich lázních strávit. Bohužel v současné době se celá naše republika nachází v situaci, se kterou jsme se nikdo z nás asi nikdy nesetkal. Díky celosvětovému rozšíření nemoci Covid-19 byla naší vládou přijata velmi přísná opatření, která mají zabránit v dalším rozšiřování této nemoci. Z tohoto důvodu i naše zařízení přijalo vůči Vám, našim klientům, přísná bezpečnostní opatření. Byly zakázány návštěvy a na určitý čas byl přijat i zákaz opuštění klimatického pásma, dále byl vyhlášen zákaz výměny doprovodu dětských pacientů v průběhu léčby, uzavřeno Sportovní a rehabilitační centrum pro veřejnost (bazén) a maximálně jsme omezili kulturní akce. Rád bych nyní upozornil, že všechna tato pro Vás jistě velmi nepopulární opatření jsme byli nuceni přijmout hlavně pro Vaši bezpečnost a ochranu. A v případě, jestliže tato opatření jsou ještě v platnosti v době, kdy Lázeňský zpravodaj čtete, dovoluji si Vás požádat, abyste všechna opatření důsledně dodržovali, popřípadě dbali dalších pokynů od lékařského

Komplexní rekonstrukce lázeňského domu Záboj probíhá na plné obrátky. Plánovaný termín dokončení bude dodržen.

personálu a nesnažili se je jakýmkoliv způsobem obcházet nebo porušovat. V měsíci květnu mělo proběhnout tradiční Zahájení lázeňské sezóny. Bohužel tuto akci, která je jedním z největších lákadel pro Vás, jsme byli nuceni zrušit. Naplánovali jsme však na poslední červnový víkend tzv. Vítání léta a slavnostní zakončení školního roku. Tímto si Vás dovoluji pozvat o poslední červnové sobotě do lázeňského parku na tuto akci. Na tento den je pro Vás a pro Vaše děti připraven bohatý kulturní a sportovní program, který bude zakončen večerním koncertem. Doufám, že v tomto termínu budeme moci tuto akci pro Vás zorganizovat, třeba i s nějakými omezeními. Závěrem mi dovoluji popřát Vám klidný a ničím nerušený pobyt u „nás“ v lázních. Pevně věřím, že se situace v naší republice v dohledné době zlepší a vše se vrátí do normálního běhu života, totéž platí i o chodu našeho zařízení a s tím spojeného Vašeho léčení.
Ing. Jan Ludvík, MBA

VÝSLEDKY PILOTNÍ STUDIE OBJEKTIVIZACE EFEKTU LÁZEŇSKÉ LÉČBY

Pilotní studie se zabývala objektivizací čtyřtýdenní komplexní lázeňské léčby pacientů s diagnózou astma bronchiale v čistém přírodním prostředí se specifickými klimatickými podmínkami a přírodními léčivými zdroji. Vzhledem k dlouhodobým velmi dobrým výsledkům lázeňské péče o děti astmatiky v Lázních Kynžvart bylo cílem této studie objektivizovat její efekt a poukázat tak na lázeňskou léčbu jako nedílnou součást naplňování cílů v péči o chronicky nemocné děti. Klimatické podmínky v Lázních Kynžvart jsou dlouhodobě stálé. Zaznamenáváme nadprůměrně nízké hodnoty nežádoucích látek (NOX, SO₂ a prašný aerosol PM₁₀), proto byly naše lázně Ministerstvem zdravotnictví ČR zařazeny mezi přírodní léčebné lázně využívající klima-

tické podmínky příznivé k léčení. Studie byla zahájena na konci roku 2017 a ukončena v květnu 2019. V dotaznících, stanovených vyšetřeních a testech bylo sledováno celkem 43 probandů (z toho 17 chlapců a 26 dívek) ve věku 8-15 let s diagnózou perzistující astma bronchiale v sedmi atributech. Výsledky ve čtyřech ze sledovaných atributů potvrdily pozitivní efekty intervence, ve dvou atributech byl potvrzen částečný pozitivní efekt, přičemž u jediného ze sedmi atributů se pozitivní výsledek léčby neprojevil jako statisticky významný. Sběr dat probíhal ve čtyřech fázích. První část sběru dat probíhala pět měsíců před nástupem k lázeňské léčbě, druhá část na začátku lázeňského pobytu, třetí pak při ukončení lázeňského pobytu a poslední pět měsíců po skončení

Pokračování na další straně

pobytu. Použité metody primárního sběru dat zahrnovaly měření (spirometrie, FeNO), testy (test kontroly astmatu, test fyzické zdatnosti dle Revendy, test PedsQL) a dotazníky zaměřené na subjektivní projevy astmatu, frekvenci projevů astmatu a užívání SOS léků. Pro otestování normality dat byl použit Kolmogorov-Smirnov test. Veškeré hypotézy byly testovány pomocí neparаметrických metod (Wilcoxonův párový test, Kruskal-Wallis test). Autorům přinesla možnost pokračovat v proautorům přinesla studie možnost pokračovat v projektu s větším počtem probandů a díky úpravě dotazníků také lepší způsob pro sběr dat. Nabízí se i možnost užší spolupráce s Institutem lázeňství a balneologie v Karlových Varech.

MUDr. Dana Šašková

VÍTKŮV CHODNÍK – ZDRAVÁ DĚTSKÁ NOHA

Lesy kolem Léčebných lázní Lázně Kynžvart jsou plné lesních skřítek. Není proto divu, že do lázní zavítal také lesní skřítek Vítek. Skřítek Vítek je „frontmanem“ projektu Zdravá dětská noha. Jeho autorkou je paní Ivana Kamencová. Požádala jsem ji proto o pomoc při přípravě. Na realizaci akce se podílela také paní Kateřina Zetková z OZP. Pojišťovna nám přispěla finančním darem a zajistila přítomnost Ing. Petry Klikové z firmy Hilarion, která přijela s kolegyní a přivezla podoskop. Jedná se o přístroj Pedicom, zobrazující postavení nohy ve 3D. Dámy nabídl dětem i rodičům

vyšetření nohou a poskytly jim mnoho dobrých rad a doporučení. Dalším partnerem byla organizace Bosá turistika, kterou zastupovala paní Jitka Suchanová. Akce probíhala v prostorách balneo-provozu. V kulturním domě v rámci doprovodného programu kolegyň s dětmi a s maminkami vyráběly krásné papírové nožičky z přírodního materiálu. V budově balnea si děti i maminky mohly promasírovat nohy formou hry a zábavných cvičení na různých akupresurních pomůckách na několika stanovištích. Děti musely za pomoci svých prstů na nohou postavit domeček, namalovat obrázek, uvázat uzel

apod. Labilní plochy (např. bossu) aktivovaly všem posturální svaly (svaly zabezpečující vzpřímený postoj) a krátká „opičí dráha“ prověřila motorickou obratnost dětí. Prevence a edukace o zdravé noze je zvláště u dětských pacientů nesmírně důležitá. Chtěla bych touto cestou poděkovat partnerům a kolegům, kteří mi pomohli akci zrealizovat. Dále děkuji také vedení lázní, jmenovitě panu řediteli, Ing. Janu Ludvíkovi, MBA za důvěru, paní náměstkyni pro lékařskou, ošetrovatelskou a lázeňskou péči MUDr. Daně Šaškové za podporu a panu primáři MUDr. Františkovi Samkovi. Kateřina Štichlová

„ZDRAVÁ NOHA + ZDRAVÁ CHŮZE + ZDRAVÝ DECH = ZDRAVÝ ŽIVOTA BĚH“

ABYSTE SE NENUDILI...

Milé děti, maminky, tatínkové, dědečkové, babičky a všichni klienti Léčebných lázní Lázně Kynžvart. I přes opatření, která jsou do odvolání přijata kvůli zamezení šíření nákazy Covid-19 bychom Vás rádi informovali o nových lázeňských aktivitách spuštěných už v zimních měsících letošního roku a pokračujících i po skončení nouzového stavu v České republice. Zároveň kvůli nynějšímu nouzovému stavu jsou pozastaveny veškeré aktivity, které byly zajištěny externě lidmi

„zvenku“, což se Vám snažíme z plných sil vynahradit mimořádným provozem Kulturního centra Léčebných lázní Lázně Kynžvart. Abychom co nejvíce zpestřili čas dětem, které se nás léčí bez doprovodu svých nejbližších, mají tito stateční pacienti možnost navštěvovat výtvarný ateliér. Pokud tomu bude počasí přát, bude kroužek i venku. První letošní turnus dětí tvořil po čtyři po sobě jdoucí středy komiks na libovolné téma.

Děti se velmi snažily, dobře bavily a výsledky byly naprosto skvělé. Od začátku roku naše organizace zaměstnává sportovního trenéra a volnočasového animátora „sportáka Romana“. Pro doprovody s dětmi má každé čtvrtéční odpoledne a každé nedělní dopoledne připravenou hodinu přímo nabitou pohybem. Velmi zábavnou formou cvičí s dětmi a rodiči dle počasí buď venku na hřišti, na procházkách v okolí lázní nebo v tělocvičně u Orlíku. Dvakrát se mu také podařilo zajistit pro všechny klienty a také zaměstnance lázní a jejich rodiny návštěvu na

zimním stadionu v Mariánských Lázních. Roman připravil pro malé i velké základní kurz bruslení a také zajímavé soutěže na ledě. Ani Balneo nezůstává v pozadí. Několik fyzioterapeutek pořádá pro všechny zájemce volnočasové aktivity. Kondiční cvičení pro rodiče s dětmi i pro samotné rodiče a programy Zdravá dětská nožka a Vnimej své tělo. Jedná se o aktivity vedené fyzioterapeuty, které jsou velice přínosné pro zdravý životní styl. Pokud naši nabídky využijete, budeme rádi za každou zpětnou vazbu. Markéta Kortanová

MÁME NOVOU POMOCNOU SÍLU

Jak to bývá se vším, staré věci dosluhují a je třeba, aby byly nahrazeny novými. Stejně tak tomu bylo i s vozidlem, které Vám, naši lázeňští klienti, rozváží několikrát denně stravu po jednotlivých lázeňských domech. Dlouhé roky k tomuto účelu sloužila stará známá Multicar M26, ale i její dny se nachýlily, a proto se vedení lázní rozhodlo obnovit vozový park nákupem vozidla Gaz

Gazelle. „Gazelce“ byla na míru „ušita“ nástavba s vyvedeným emblémem loga Léčebných lázní Lázně Kynžvart, která vyhovuje všem normám pro rozvoz stravy. Vynikající vlastností je vysoká schopnost uchování teploty pokrmů. Prejeme „Gazelce“, ať nám slouží stejně tak dobře, ne-li více, než její vytrvalá předchůdkyně. Ing. Jiří Šlachta

PŘEDSTAVENÍ LÉČEBNÝCH LÁZNÍ LÁZNĚ KYNŽVART

HISTORIE LÁZNÍ

Přesto, že povědomost o místních minerálních pramenech sahá do poloviny 15. století, s jejich využitím pro léčebné účely se započalo až v polovině 19. století. V roce 1856 přišel prof. dr. Friedrich Jäger, osobní lékař knížete Richarda Clemense Metternicha s nápadem, zkoumat i fyzikální chování minerálních pramenů. Navrhl adaptaci pramenů a zbudování lázeňské budovy s vanami pro podávání koupelí. V té době byla postavena přízemní budova s 9 vanami a kotlem na ohřev vody vlevo od silnice ve směru na Kladskou (dnes již neexistuje). Bylo jíáno v té době šest pramenů, z toho Viktor a Richard byly využívány k pitným kúram, ostatní prameny k uhlíčitým koupelím. Uznání minerálních

pramenů za „léčivé“ v roce 1862 dalo impuls ke skutečnému rozvoji lázeňství v Kynžvartu. Kníže Richard Metternich nechal postavit v roce 1863 první lázeňský hotel „Metternich“ (dnešní lázeňský dům Orlík) a jak se zvyšovala návštěvnost lázní, přibývaly postupně další hotely např. hotel „Beer“ (dnešní Záboj) nechal postavit Kašpar Beer, starosta a hoteliér v Kynžvartu jako hotel s kasinem a koncertním salónekem, se zahradou a restaurací a tanečním parketem. Hotel „Kindl“ (stával mezi LD Šárka a LD Libuše, ale v 70. letech 20. století byla pro špatný stavební stav provedena jeho demolice) nechal postavit lékař MUDr. Josef Kindl, pozdější starosta obce. K rozvoji lázeňství přispělo zajisté i napojení železnice z Kynžvartu na trať Videň–Cheb v roce 1872.

CO BYSTE MĚLI VĚDĚT O LÁZEŇSKÉ LÉČBĚ

Účinnost léčby spočívá, zjednodušeně řečeno, ve skutečnosti, že se řízeným působením přírodních léčivých zdrojů, lázeňských procedur a dalších léčebných postupů dosáhne „přeladění“ organismu pacienta a tím zvýšení obranných schopností a zlepšení jeho celkového zdravotního stavu.

- Masáže
- Peloidní zábaly
- Elektroléčba, fototerapie
- Termoterapie
- Muzikoterapie – hra na flétnu
- Magnetoterapie
- Myofeedback – nácvik mikce
- Dietoterapie, zdrav. výchova
- Spirometrie – sledování efektu léčby u pacientů s onemocněním dýchacích cest
- Uroflowmetrie – měření efektu léčby u pacientů s onemocněním močových cest a dysfunkcí mikce

Léčebné plány jsou stanoveny individuálně dle indikační skupiny, diagnózy, věku a současného zdravotního stavu pacienta při jeho vstupním vyšetření lékařem. Účinnost komplexní lázeňské léčby je v léčbě sledována také pomocí dotazníků. Důkaz o výsledcích léčby je dán

V Kynžvartu zastavovaly i luxusní vlaky (na rozdíl od současnosti). V roce 1885 byla postavena budova balneoterapie a dřevěná kolonáda (dnes již neexistující) pro příjemnější využití času lázeňských hostů. Lázeňské budovy byly stavěny v novorenesančním stylu. Město obdrželo v roce 1908 úřední označení „Lázně Kynžvart“. Od založení lázní až do druhé světové války navštěvovala lázeňské zařízení v Kynžvartu bohatá klientela včetně celé řady významných osobností politického i podnikatelského života. Hned v první sezóně se zde ubytovala belgická královna, v roce 1876 baron a vídeňský bankéř Nathaniel Rothschild, v roce 1885 holandský král Wilheim III. s chotí a princeznou, anglický král Eduard VII. v roce 1903 a v období mezi světovými válkami další významné osobnosti – předseda vlády Antonín Švehla, Dr. Edvard Beneš, Karel Kraus, španělský král Alfons XIII. a jiní. Rozvoj lázeňství zastavila druhá světová válka. Z lázeňských hotelů se stal lazaret a byli zde léčeni ranění němečtí vojáci. Po válce pokračoval rozvoj lázeňství – ovšem už ve vlastnictví státu. Rok 1950 se stal důležitým mezníkem v historii lázní tím, že místo dospělých pacientů se zde začaly léčit děti. V době epidemie černého kašle v Praze shledal prof. Procházka z nemocnice na Bulovce zdejší podnebí jako velmi

dobré pro léčení této tehdy těžké nemoci. Když v průběhu dalších deseti let zásluhou důkladného očkování a používání antibiotik se stal černý kašel vzácným, byly indikace rozšířeny na všechny nespecifické (tj. netuberkulózní) nemoci plic a dýchacích cest. Účinnost zdejšího klimatu se totiž potvrdila, protože u 97 % astmatiků vymizely záchvaty dušnosti během léčení a též dlouhodobé účinky léčby byly velmi příznivé. Hlavní léčebnou metodou se kromě klimatoterapie stala fyzikální léčba včetně speciálního léčebného tělocviku, řada dalších léčebných procedur, podpůrnou léčbou pak léčba pitná a dietní. Když se zjistilo, že při léčení astmatu se nápadně zlepšuje i přidružený ekzém, bylo rozhodnuto obnovit odpočívající balneoterapii a rozšířit tak indikace o ekzém a další chronické dětské nemoci kůže. Lázeňské zařízení se stalo součástí Státních lázní Mariánské Lázně. S účinností od 1. 1. 1992 došlo k osamostatnění léčebny a vznikla státní příspěvková organizace s názvem Dětská lázeňská léčebna Lázně Kynžvart, jejímž zřizovatelem je Ministerstvem zdravotnictví ČR. S účinností od září 2013, na základě schválení nového indikačního seznamu, byla léčba rozšířena o léčbu i dospělých pacientů a organizace přejmenována na Léčebné lázně Lázně Kynžvart.

zpracovanou studii „Efekt lázeňské léčby dětí vyjádřený farmakoekonomicky“. Na základě této čtyřleté studie se prokázala účinnost lázeňské léčby snížením potřeby antibiotik o 54 % a výrazným zlepšením zdravotního stavu u 78 % pacientů. Velice důležitou součástí léčby je upevňování sebevědomí pacientů, které je mnohdy díky působení nemoci velice sníženo. Vhodným způsobem

sportování – např. jízdou na horských kolech, plaváním – se daří zvláště u dětí vracet pacientům sebevědomí. U léčby dětí předškolního věku s doprovodem rodiče je důležitá edukace rodičů. Tzn. naučit rodiče speciálními rehabilitačními technikám, seznámit je s podstatou choroby, se zdravým životním stylem, včetně zavedení antialergického režimu v domácnostech.

PŘÍRODNÍ LÉČIVÉ ZDROJE

KLIMATICKÉ PODMÍNKY

Lázně Kynžvart jsou jednou ze čtyř významných lokalit v České republice, kde jsou na základě rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví ČR klimatické podmínky schválené jako přírodní léčivý zdroj. Klima lázeňského areálu a jeho okolí je podhorské ionizující (mírně dráždivé), nadmořská výška 730 m zajišťuje polohu areálu nad hranicí přízemních mlh. Rozkládá se na JZ svahu Slavkovského lesa, který chrání areál před severními větry a případnými exhalacemi ze severní průmyslové oblasti. Svažitá poloha terénu zaručuje jeho vysoké oslunění (až 130 %). Bezprostřední přítomnost hustých smíšených lesů má velký význam zvláště pro léčbu onemocnění dýchacích orgánů.

- zajišťuje vysokou a stálou vlhkost vzduchu
- nabízí mimořádnou čistotu ovzduší bez alergenů
- záporné ionty, které jsou lesem produkovány, mají příznivý vliv na sliznici – napomáhají hlenotvorbě, současně snižují viskozitu hlenu a tím zlepšují jeho vykašlávání.

Čistota i další důležité parametry ovzduší jsou měřeny vlastním monitorovacím zařízením a vyhodnocovány odbornou laboratoří. Zákonem sledované škodliviny – oxid dusíku, oxid siřičitý a polétavý prach – vykazují trvale hodnoty hluboko pod stanovené limity.

MINERÁLNÍ PRAMENY

Dalším a neméně významným přírodním léčivým zdrojem jsou minerální prameny, jimiž místní kraj bohatě oplývá. První zmínka o nich pochází již z roku 1454, kdy „těžářská listina“ zmiňuje místní minerální prameny jako pitnou vodu pro horníky (v té době se zdár-

ně rozvíjela těžba zlata a cínu v místních rudných dolech). Obecně větší zájem o minerální prameny se projevil až za vlády Marie Terezie, kdy byl vytvořen v roce 1763 soupis všech pramenů v celé rakouské monarchii – bylo jich zachyceno 656. První větší zájem o místní prameny a jejich využití projevil až v roce 1819 kníže Clemens Wenzel Lothar Johan Nepomuk von Metternich (1773 – 1859), významný evropský aristokrat a diplomat, majitel panství Kynžvart. V té době bylo registrováno v okolí Kynžvartu na svazích Slavkovského lesa (dříve Císařského lesa) 16 pramenů. V letech 1822 – 1824 byly kynžvartské minerální prameny podrobeny řadě chemických analýz provedených věhlasnými profesory chemie evropského formátu. Za léčivé byly oficiálně prohlášeny pražským místodržitelstvím až 19. srpna 1862. Potvrdila se teorie, že minerální vody mají původ v povrchových vodách, které prosakují do hlubin země a obohacují se minerály, kterými protékají. V tomto období bylo zahájeno jímání 6 pramenů, které měly největší vydatnost:

- Badequelle (Lázeňský)
- Eleonorquelle (Eleonořin – Helena)
- Neuenquelle (Nový)
- Trinkquelle (Pitný – Marie)
- Viktorquelle (Viktorův)
- Schiersäuerling (Číry – Richard)

Pramen Richard byl označen na základě rozborů jako prostá studená kyselka bohatě syčená kyslíč-níkem uhličitým, ostatní prameny jako železnato-zemitě kyselky. Pramen Trinkquelle byl ručně plněn do hliněných džbánek a rozeslán praktickým lékařům jako reklamní vzorek. Vzhledem k vysokému obsahu železa se

ale rychle znehodnotil a tak ke kynžvartským minerálním vodám vznikla spíše nedůvěra. V roce 1892 byla postavena u nádraží stáčírna minerální vody, potrubím do ní sveden pramen Richard a voda plněna do skleněných lahví. Byla rozesílána do mnoha evropských zemí i do zámoří. Byla označována za „nejlepší minerální vodu světa“. Pro svůj nízký obsah železa měla (a stále má) vysokou trvanlivost. Za porovnání v některých důležitých parametrech stojí analýza chemického složení využívaných a sledovaných minerálních pramenů z roku 1970 a 2014 (mg/l):

RICHARD	1970	2014
Sodík	7,98	10,00
Vápník	26,90	28,80
Hořčík	8,22	9,50
Železo	0,02	0,02
CO ₂	2 712,00	2 580,00

HELENA	1970	2014
Sodík	29,91	29,40
Vápník	236,90	249,00
Hořčík	83,50	88,10
Železo	29,30	35,50
CO ₂	2 364,00	2 530,00

VIKTOR	1970	2014
Sodík	10,80	16,60
Vápník	139,00	136,00
Hořčík	38,70	47,20
Železo	32,50	35,20
CO ₂	2 630,00	2 350,00

Je patrné, že se nesnížil obsah důležitých prvků během několika desetiletí a tedy chemizace je stabilní. Tím je splněna jedna z podmínek klasifikace léčebných minerálních vod daná právní normou–zachovat stále složení i obsah pro zdraví významného chemického prvku. Podle něho se pak přiznává použití minerální vody k určité indikaci. V léčebném procesu je pramen Richard využíván na zajištění pitného režimu pacientů, prameny Helena a Viktor vzhledem k vysokému obsahu důležitých minerálů –sodíku, vápníku, hořčíku a železa –ke zlepšení fyziologické funkce lidského organismu. Za zmínku stojí jistě důvod čerpání pramene Richard pomocí výdejního automatu. Podnět k této skutečnosti dala situace

vzniklá v porevoluční době se zneužíváním minerálky podnikateli pro komerční účely. Odběr byl tak masivní, že nebylo možné zajistit pravidelné zásobování lázeňských domů. Proto došlo v roce 1994 k instalaci výdejního automatu. To odradilo podnikatele a umožnilo čerpání vody pro pacienty a ostatní konzumenty. V posledních letech se z iniciativy členů Českého svazu ochránců přírody a řady dobrovolníků podařilo upravit a zpřístupnit skupinu dalších místních minerálních pramenů, které vyvěrají na relativně malém prostoru asi 1 km východně od Lázní Kynžvartu. Ke čtyřem z nich vede naučná stezka „Kynžvartské kyselky“ v délce asi 2 km a obchází prameny Liščí I., Liščí II., Kančí a Jezevčí. Západně od těchto vývěrů jsou další tři prameny – Devátá kyselka, Zaječí pramen a zcela nově upravená a veřejnosti zpřístupněná (od r. 2014) minerální voda Tereza. Minerální prameny kynžvartské oblasti jsou velkým přírodním bohatstvím. Jsou důležité zvláště tím, že se zasloužily o vznik a rozvoj lázeňství v místě a přispěly k uzdravení tisíců těžce nemocných pacientů. Ale i tím, že celá staletí slouží k občerstvování jak místních obyvatel, tak návštěvníků této destinace.

SLATINA

Koncem 19. století se pro lázeňskou léčbu používala i místní slatina. V okolí Kynžvartu bylo 11 ložisek hodnotné sirnato-železnaté slatiny. Slatina se ručně prohazovala přes síta, v kádích mísila s vodou, prohřívala a v pojízdných vanách dopravovala do kabin. Do současnosti se však žádné z ložisek nedochovalo – z velké části byla slatina vytěžena, z části ložiska vyschla. Přesto se k lázeňské léčbě slatina používá. Na základě souhlasu Ministerstva zdravotnictví ČR je dovážena kvalitní slatina, schválená jako přírodní léčivý zdroj, z Lázní Třeboň.

ZAJÍMAVÁ MÍSTA V LÁZNÍCH KYNŽVARTU A JEHO OKOLÍ

MĚSTO LÁZNĚ KYNŽVART

V latinských textech *Kunigeswart*, *Kunswart*, v německých *Bad Kö-nigswart*. Dle historika Dr. Krause obýval území dnešního Kynžvartu pohanský keltský kmen už od roku 388 až do roku 45 před Kristem. Malé opevnění se nazývalo „*Molobodný Castelum*“. První oficiální zmínka o Castelu je ale až z roku 972, kdy německý císař Otta I. daroval Castelum a přilehlé území biskupovi Wolfgangovi z Regensburgu. Přestože bylo území Lázní Kynžvartu osidlováno již od 12. století farníky kláštera ve Waldsassenu, objevuje se jméno obce *Königswart* (Kynžvart) v dokladech až o téměř 100 let později. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1214, kdy v podhradí hradu Kynžvart vznikla osada. V roce 1356 uděluje Karel IV. Kynžvartu městskou pečeť, která znázorňuje lva se štítem a třemi lillemi. Název Kö-

Zdroj: fototéka NPÚ

nigswart se ustálil až v roce 1370. V roce 1448 se Kynžvart stal městečkem a v tomto období vrcholila těžba cínu, stříbra a zlata kolem Kynžvartu, sedláci opouštěli svá pole a snažili se rýžováním zlata v okolních potocích co nejrychleji zbohatnout. Následně musela zasáhnout vrchnost a zakázat tento druh těžby a rýžování. Kynžvart se nikdy nestal hornickým městem, jako například Jáchymov nebo Stříbro. Od roku 1630 bylo městečko v majetku rodu Metternichů. V roce 1863 zřizuje Richard Metternich vedle pramenu „*Viktorka*“ první penzion, čímž dává základ na výstavbu celého lázeňského území a na jeho počest přejmenovává město známou kyselku na pramen „*Richard*“.

V roce 1872 je dokončena železnice mezi Chebem a Vidní zvaná „*železnice Františka Josefa*“. Díky zřízení této železnice začíná vzkvétat nejen lázeňství, ale i obchod se dřevem. U nádraží je postavena sklárna na průmyslové sklo, o něco později pila a stáčírna na minerální vodu. V roce 1873 kupuje kníže Otto Fridrich Schönburg-Waldeburg osadu Kladskou s přilehlými lesy a polnostmi. Později kupuje několik karpatských jelenů v Rumunsku, kříží je se zdejšími a dosahuje tím pozoruhodných výsledků. Mezi panstvím Metternicha a Schönburga-Waldeburga je postaveno oplocení, aby zvěř nemohla migrovat. Metternich nechává zbudovat oboru nad nynějšími lázněmi a druhou velkou mezi Kynžvartem a Mariánskými Lázněmi. Toto byl důvod, proč nádraží je postaveno mimo katastr Lázní Kynžvartu a ne na místě dnešního Domu pro seniory, jak bylo tehdy původně plánováno. Metternich nepovolil stavbu trati přes svoji oboru.

V roce 1878 byla v Kynžvartu zřízena první telegrafní stanice a začala přestavba celého městečka do nynější podoby. Práce prováděl a řídil stavitel a zároveň starosta Johan König. Dle sčítání lidu obývalo v roce 1891 Kynžvart 466 rodin, 2001 lidí, a převládalo zde německý jazyk. V roce 1902 byl Kynžvart přes velké protesty místního obyvatelstva připojen k okresu Mariánské Lázně. 28. října 1918 byla vyhlášena Československá republika, ale němečtí občané s připojením Sudet k republice nesouhlasili a vyhlásili dokonce na protest svou republiku Deutsch-Böhmen. Tehdy muselo vojsko pomalu obsazovat Chebsko, Ašsko, Falknovsko (Sokolovsko) a zrovna tak i město

Lázně Kynžvart, kam přišlo mírné uklidnění až roku 1921. V období 2. světové války byl v Kynžvartě tábor RAD – Říšské pracovní služby, v němž pracovali němečtí chlapci připravující se na příští nasazení v armádě. Lázeňská čtvrť se za války změnila v lazaret, kde byli ošetřováni ranění němečtí vojáci s amputovanými končetinami. Když se blížila v květnu 1945 fronta, stal se Kynžvart soustředěním německého odporu. V městě bylo asi 500 německých vojáků, železniční spojení bylo zcela přerušeno. K obraně byli povoláni i mladí z tábora RAD, ale funkcionáři NSDAP ovšem z města prchli. Kynžvartské ženy tehdy před budovou radnice žádaly, aby bylo město ušetřeno a vydáno bez boje. V té době se již blížily americké tanky k městu třemi proudy. Starosta tehdy s bílou vlajkou v ruce předal město Američanům, ale americké tanky postupující vzhůru po silnici na Kladskou narazily na odpor v lázeňské čtvrti, kde se několik mladíků

na české půdě a byli nahrazeni rozmanitým složením tzv. „dosíd-lenců“ ze všech možných koutů tehdejší republiky. Na území města dnes trvale žije zhruba 1590 obyvatel, město leží v průměrné nadmořské výšce 673 m. n. m.

ZÁMEK KYNŽVART

Historie zámku se datuje od konce 16. století, kdy pánové z Cedvic postavili jihozápadně pod pomezním hradem Kuni-geswart renesanční tvrz. Po bitvě na Bílé hoře v roce 1623 získal konfiskované kynžvartské panství rod Metternichů. Tento šlechtický rod pocházel z oblasti německého Porýní. V letech 1681–1691 nechal hrabě Philipp Emerich přestavět původní tvrz na barok-ní zámek, který měl charakter venkovského sídla s komplexem hospodářských budov. Tento objekt byl v letech 1820–1833 přestavěn podle návrhu významného vídeňského architekta Pietra Nobile ve stylu vídeňského klasicismu do dnešní podoby. Rod

Léčebné lázně Lázně Kynžvart Vám nabízí několik cyklotras pro zpestření Vašeho pobytu v lázních. Vydejte si do Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les, navštivte zaniklé vesnice v bývalém vojenském pásmu, nebo zajděte do Mariánských Lázní až k Prelátovu prameni. Nejdelší trasou je výlet na mýty opředenou horu Dyleň.

Pokud nemáte vlastní bicykly, neváhejte a využijte služeb naší **PŮJČOVNY KOL** nacházející se v LD Šárka z levé boční strany.

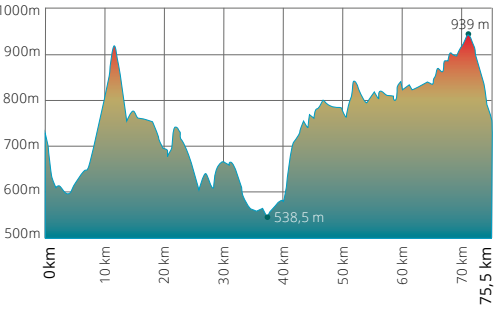
Kontaktní osoba: **Jana Vávrová**, +420 774 575 957 | +420 354 672 141.

Otevírací doba: Po-Pá 10:45-11:15, po domluvě lze zajistit jiný termín.

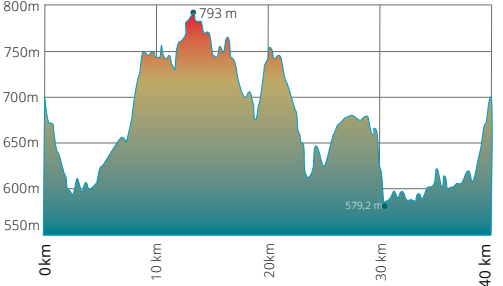
Půjčovna kol a elektrokol – ceník								
	1 den	2 dny	3 dny	4 dny	5 dní	6 dní	7 dní	celý měsíc
DETSKÁ KOLA 1. tř.	100,00 Kč	150,00 Kč	200,00 Kč	250,00 Kč	300,00 Kč	350,00 Kč	400,00 Kč	850,00 Kč
DETSKÁ KOLA 2. tř.	30,00 Kč	40,00 Kč	50,00 Kč	60,00 Kč	70,00 Kč	80,00 Kč	80,00 Kč	250,00 Kč
UNISEX KOLA 1. tř.	150,00 Kč	250,00 Kč	300,00 Kč	350,00 Kč	400,00 Kč	450,00 Kč	500,00 Kč	1100,00 Kč
UNISEX KOLA 2. tř.	50,00 Kč	80,00 Kč	100,00 Kč	120,00 Kč	150,00 Kč	170,00 Kč	200,00 Kč	450,00 Kč
ELEKTROKOLA	250,00 Kč	350,00 Kč	450,00 Kč	650,00 Kč	750,00 Kč	850,00 Kč	3000,00 Kč	

vrátná kauce – 1 000,00 Kč, cyklistická přílba – V CENĚ PŮJČOVNĚHO; dětská sedačka – 50,00 Kč/den (100, – Kč/měsíc)

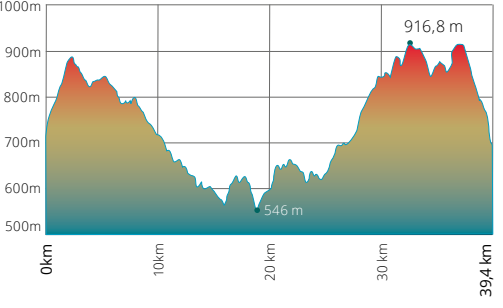
1) Dyleň 75,5 km

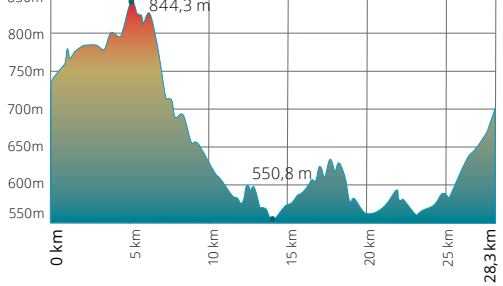
2) Mohelno 40 km

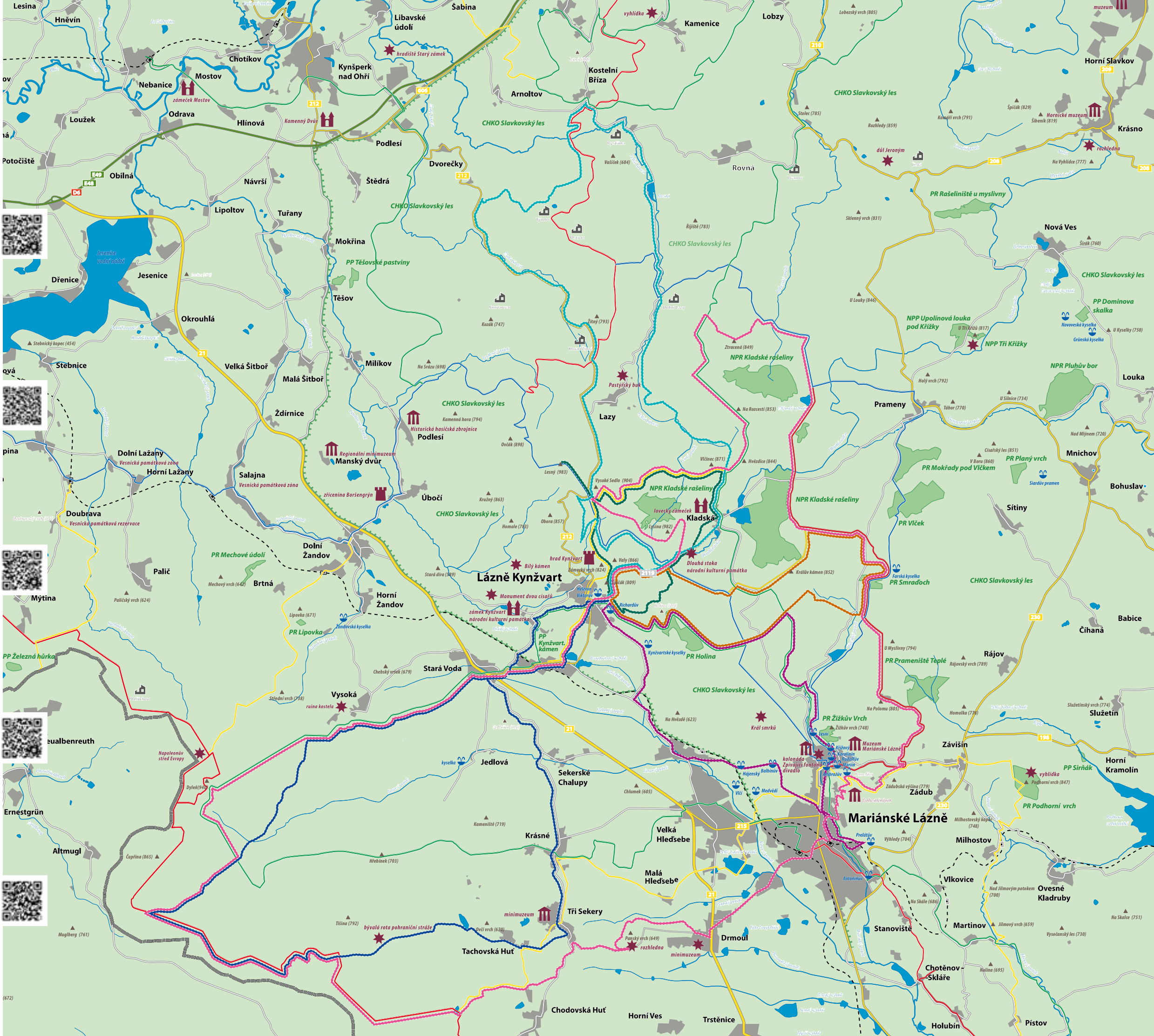
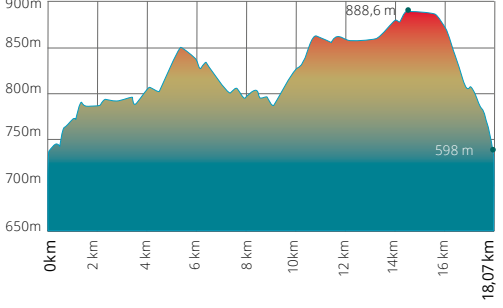
3) Kostelní Bříza 39,4 km

4) Prelát 28,3km

5) Smradoch 18 km

SLAVKOVSKÝ LES

Chráněnou krajinnou oblast Slavkovský les je možné přirovnat k hornatému ostrovu zeleně, klidu a dosud málo narušené přírody v geografickém trojúhelníku Karlových Varů, Mariánských a Františkových Lázní. Oblast je osobitým krajinným celkem vystupujícím příkré nad Tachovskou brázdou, Chebskou a Sokolovskou pánev, na východě přechází pozvolna do Tepelské plošiny. Nejvyšší vrcholy Slavkovského lesa Lesný a Lysina leží v jeho západní části. Významnou součástí lesů jihozápadní části Slavkovského lesa jsou rozlehlá rašeliniště vrchovištního typu s porosty borovice blat-

po tehdejšími vládci a majiteli – Císařský les. Název se udržel až do konce II. světové války. V období počestování získalo území nový název – Slavkovský les, který se používá dodnes. K nejzásadnější události v historii Slavkovského lesa došlo po skončení druhé světové války, kdy bylo tehdy téměř veškeré místní obyvatelstvo ze zdejších obcí odsunuto, rozsáhlé pohraničí se téměř ze dne na den vyliidnilo a zůstaly jen opuštěné domy. České obyvatelstvo z vnitrozemí jen pomalu přicházelo do zdejších drsných míst a nezdídká se zde objevovali zlatokopové, kteří toužili co nejrychleji zbohatnout a pak se vrátit do vnitrozemí.

ky a brízy pýřité s charakteristickými rašelinnými druhy. Rozsáhlé lesní komplexy spolu s rašeliništi vytváří ohromný přírodní vodní rezervoár, příznivě ovlivňující vodní režim širokého okolí, především západočeských lázní. Ochranou těchto míst tvorby minerálních pramenů se Chráněná krajinná oblast Slavkovský les výrazně odlišuje od ostatních Chráněných krajinných oblastí v republice. Kdysi se tu rozprostíraly souvislé hluboké lesy, které tehdy obepínaly celou českou kotlinu a sloužily jako hraniční neprůchodné hvozdy. Proto se nesměly ekonomicky využívat či dokonce kácet. Až roku 1322, kdy bylo k Čechám připojeno také Chebsko, se hranice posunula výrazně na západ a zdejší oblast mohla být konečně využívána také ekonomicky. Zprvu Královská komora lesní pozemky pronajala, ale záhy je zase spojila do jednoho velkého celku. Spojením velkých ploch tak vznikl jednotlý hospodářský celek, nazývaný královské montánní lesy. Ty byly pojmenovány

z mapy světa. Dalším úderem regionu byl objev bohatých ložisek kvalitního uranu na zdejších území a potřeba Ruska si jej zajistit pro nastávající konflikt se Západem. Těžba rudy tak vytlačila armádu, která zahlazující stopy své činnosti, většinu těžce poškozených domů tehdejších vsí srovnala se zemí. Na celé ploše Slavkovského lesa tak vznikl liduprázdný prostor. Nezmysly jen samotné domy, ale i kostely, hřbitovy a také zámecká stavení. Zmizely kříže, boží muka, sochy ve vesnicích, památníky obcí, vzácné relikvie a veškeré stopy po životě dávných zdejších obyvatel. Většina vesnic tak nadobro zmizela a zbyly po nich jen nepatrné stopy.

Oblast Slavkovského lesa byla v minulosti cílem dobývání rud. Významnou památkou těžby cínové rudy je staré důlní dílo „Jeroným“, které je zpřístupněno veřejnosti. Státní správu v oblasti ochrany krajiny a přírody vykonává Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti Slavkovský les. Ve znaku této instituce je příznačně vzácná rostlina arnika horská, typická pro tuto oblast. www.slavkovskyles.ochranaprirody.cz

KLADSKÁ

Obec Kladská leží pod vrchem Lysina v centru nejceněnějšího území CHKO Slavkovský les. Dominantou obce a současně jedním z nejkrásnějších míst Chebska je Kladský rybník a lovecký zámek Kladská. Místo nebylo dlouho obydleno až v roce 1875 kníže Schönburg-Waldenburg vystavěl na Kladské louce lovecký zámek s řadou hospodářských a administrativních budov včetně hostince „U tokajického tetřeva“. Na přelomu 19. a 20. století pak přibýlo zbývajících pět srubů švýcarsko – tyrolského typu. Vlastní zámek je jednoduchá budova ve stylu švýcarských loveckých chat a dnes slouží jako hotel. Je ve správě státního podniku Lesy ČR. Okolí zámku je parkově upraveno a je doporučeným výletním místem. Od zámku vede kolem romantické vodní plochy po dřevěných chodničkách naučná stezka Kladská – rašeliniště Tajga s velmi pestrými flórou i faunou, která je součástí státní přírodní rezervace Kladské rašeliny, kam patří ještě vrchovištní rašeliniště Paterák, Lysina a Malé rašeliniště. Zajímavý je Kladský rybník, z něhož vychází Dlouhá stoka – unikátní umělý kanál, přivádějící vodu Horního Slavkova pro důlní díla. Stavba byla prohlášena národní technickou památkou. www.dumprirody.cz/ dum-prirody-slavkovskeho-lesa/

RAŠELINIŠTĚ SMRAĐOCH

Naučná stezka dlouhá jen několik desítek metrů se dvěma vyhlídkovými plošinami, které umožňují pohled na mofetový štít s nepravými bahenními sopkami a vývěry plynů oxidu uhličitého a sirovodíku. Okolní vegetaci tvoří cenné rašelinné a podmačené smrčiny.

ZAJÍMAVÁ MÍSTA V LÁZNÍCH KYNŽVARTU A JEHO OKOLÍ

HRAD KYNŽVART

Hrad byl vybudován na svahu Slavkovského lesa v nadmořské výšce 824 m jako strážní pomezí hrad pro ochranu zemské hranice a důležité obchodní „Chebské cesty“ spojující Čechy se západní Evropou. Význam tohoto královského hradu (původní název Kunigeswart – Královská stráž) přerušoval zájmy lokálního teritoria, neboť byl správním a vojenským centrem kraje, odkud se řídilo vybírání cla a poplatků. Nelze přesně určit, kdy byl hrad vystavěn a kdo jej založil. Má se za to, že byl vystavěn přibližně v polovině 13. století za vlády Václava I. Jednookého (vládl do r. 1253) nebo jeho syna Přemysla Otakara II., krále Železného a Zlatého (vládl 1253–1278). Hrad brzy přešel do šlechtických rukou, v roce 1287 je zmiňován jako majitel Tuto z Hartenberka. Do roku 1629, kdy císař Ferdinand II. Štýrský nařídil, aby bylo panství kynžvartské postoupeno s právem dědičným rodu Metternichů, se vystřídalo na hradě 11 dalších významných rodů, které v průběhu 350 let vlastnily hrad. Za dobu své existence byl hrad třikrát zpusťošen, ale největší škodu utrpěl v letech 1647–48 v době třicetileté války po útoku švédského vojska. Už nikdy nebyl obnoven. Jeho zříceniny dokonalo místní obyvatelstvo, které zužitkovalo rozebrané kamenné zdivo hradu při výstavbě vlastních domů. Dnes je pozůstatkem kdysi mohutného, historicky velice důležitého hradu téměř zapomenutá ruina nad městem, která tvoří cílový bod pohádkové cesty. Hrad Kynžvart byl vyhlášen Národní kulturní památkou, jeho majitelem je Česká republika.

KOSTEL SV. MARKÉTY

První zmínka o římskokatolickém kostele pochází z roku 1372. Kostel podlehl v průběhu staletí několika požárům a v roce 1865 zcela vyhořel. Na jeho obnovu byla založena sbírka s velkým finančním příspěvkem knížete R. Metternicha–Winnerburga. V roce 1869 mohla začít výstavba nového kostela, který byl r. 1870 na svátek svaté Markéty opět slavnostně vysvěcen. V té době čítala kynžvartská farnost téměř čtyři tisíce farníků.

DŮM NEW YORK

Nárožní barokní dům, jehož výstavba se předpokládá v polovině 17. století, byl několikrát přestavován – naposledy snad v letech 1770–1771. Jedná se o nejstarší a nejvýznamnější židovský objekt v Kynžvartu, je od roku 1975 zapsaný jako národní kulturní památka a dosvědčuje početnou a významnou židovskou komunitu v Kynžvartu. I přesto, že je v současné době v neutěšeném stavu, byly zde zachovány některé historicky cenné detaily, jako je kamenné ostění oken a dveří, vstupní kamenný portál vjezdu, štuková výzdoba chodby, kamenný sloup, který vynáší křížovou klenbu v přístavku a zachovány jsou zbytky figurálních stropních maleb. Nejvýznamnější památkou je však 1,5m hluboká lázeň „mikve“ v suterénu domu, která je dodnes zcela funkční. Dům měl řadu významných majitelů, většinou zámožných obchodníků. Název New York pochází údajně z období, kdy dům vlastnil obchodník Wilhelm Zucker (po roce 1842), jehož dcera se provdala do Ameriky a majitel pojmenoval proto dům New York.

ŽIDOVSKÝ HŘBITOV

Vzhledem k poměrně rozsáhlé židovské komunitě, která žila po staletí v Kynžvartu, byl i hřbitov velice rozsáhlý. Pravděpodobně byl založen počátkem 16. století. O jeho zánik se postarala nejprve řádící skupina místních henleinovců o Křišťálové noci v roce 1938 a definitivní likvidace nastala v roce 1944, kdy němečtí vojáci použili náhrobky jako stavební materiál pro vydláždění chodníků. Po válce byla sice část náhrobků vyzvednuta a důstojně uložena, ale židovský hřbitov již nebyl obnoven. Dnes je připomínán jen sedmi rozvalenými kvádry na svahu lesa. Čitelný nápis „Luise Lówy 1850–1908“ nám může připomínat, že se jedná o příbuznou osobu posledního rabína Davida Lówy.

KYNŽVARTSKÝ KÁMEN

Kynžvartský kámen leží na žluté turistické trase vedoucí od železniční stanice Lázně Kynžvart po polní cestě do Lázní Kynžvartu. Jedná se o asi 5 m vysoký blok homolovitěho tvaru, jehož oblé stěny jsou zbrázděny tzv. pseudoškrapy, výraznými žlábkami až 0,5 m hlubokými a 5–20 cm širokými, vzniklými mechanickou i chemickou agresivitou stékající srážkové vody. Tento útvar je podobně, jako řada dalších v blízkém okolí, patrně produktem podpovrchového větrávání a představuje odolnější „jádra“ horniny, která se na povrch dostala až po odnosu okolních zvětralin. V jeho okolí naleznete celou řadu zajímavých přírodních útvarů. Kynžvartský kámen byl vyhlášen 1. 1. 1990 Přírodní památkou.

MÝTICKÁ DYLEŇ

Hora v Českém lese, ke které se váže řada pověstí. Její vrchol leží v nadmořské výšce 940 m mezi hranicí se SRN a bývalou „železnou oponou“. Hora měla strategický význam v době studené války. Díky svému dalekému rozhledu do Bavorska zde byla postavena základna s pozorovací a odposlouchávací věží, odkud byl monitorován rádiový provoz v téměř celém Bavorsku. Odposlouchávací stanice ztratila svůj význam po sametové revoluci a tak bylo v devadesátých letech 20. století její vybavení demontováno, věž byla rekonstruována a v současnosti slouží jako retranslační věž, vysílač televizních a rozhlasových programů. Věž i okolní objekty jsou dnes oplocené a veřejnosti stále nepřístupné. Pro návštěvníky areálu Léčebných lázní Lázně Kynžvart představuje hora Dyleň krásnou kulisu při pohledu směrem na jihozápad.

STŘED EVROPY

Pod horou Dyleň leží jeden ze středů Evropy, kterých má podle geografických výpočtů Evropa pozeňnaně. Podle místní tradice však horu Dyleň za zeměpisný střed Evropy prohlásil roku 1813 Napoleon Bonaparte. Připomínkou je kamenný sloup s nápisem, jenž leží pod vrcholem Dyleně asi jeden kilometr jihozápadním směrem.

VRCHOL LESNÝ

Lesný je nejvyšší hora Slavkovského lesa, nachází se poblíž obce Lazy a její nadmořská výška je 983 m. Patří k místům s nejnižší průměrnou roční teplotou ve Slavkovském lese, kolem 5 °C a s nejvyšším ročním srážkovým úhrnem – více než 900 mm. Na vrchol vede po modré turistické stezce z Vysokého sedla přibližně 1 km dlouhá přístupová trasa od silnice Lazy – Lázně Kynžvart. Dříve zde stávala dřevěná vojenská pozorovatelna, která byla v 80. letech 20. století odstraněna. Dnes na jejím místě stojí dřevěný odpočinkový altán. Rozhled z vrcholu je vlivem zalesnění pouze jižním a západním směrem, je vidět vrch Dyleň v Českém lese a malá část Smrčín.

DŮLEŽITÉ MÍSTNÍ INFORMACE

Provozní doba a kontakt na přijímací kancelář:

Po–Pá 7:30–11:30 12:15–15:00
LD Praha, Lázeňská 295
354 91 Lázně Kynžvart
Tel: +420 354 672 151 – 152
Ústředna: +420 354 672 111
recepce@lazne-kynzvart.cz
www.lazne-kynzvart.cz

Provozní doba Sportovního a rehabilitačního centra pro veřejnost:

Bazén, sauna, solárium a fitness
Po, Út, Čt, Pá, Ne 15:30–20:00
Sobota 15:30–20:00

Lázeňská kavárna Praha

Pondělí–Pátek 10:00–19:30
Sobota–Neděle 9:00–19:30

Úřední hodiny MěÚ L. Kynžvart:

Po, St 7:30–11:00, 12:00–17:00
Út, Čt 7:30–11:00, 12:00–14:00
Pátek 7:30–11:00, 12:00–13:00

Provozní doba městské knihovny

Po, St 8:00–11:00, 12:00–17:00
Út, Čt 8:00–11:00, 12:00–14:00
Pátek 8:00–11:00, 12:00–13:00

Ordinace lékařů pro dospělé

Pondělí, Úterý 9:00–12:00
Čtvrtek 9:00–12:00 14:00–18:00
Pátek 13:00–15:00

Každé pondělí je bazén uzavřen. Každou středu je uzavřeno celé centrum a každé pondělí a neděle je uzavřena sauna. Návštěvu sauny v letních měsících (květen–září) je třeba objednat na tel. 354 672 158.

Bankomat MONETA Money Bank najdete na budově Městského úřadu v Kynžvartě.

Provozní doba čerpací stanice

Pondělí–Pátek 6:00–18:00
Sobota–Neděle 7:00–16:00

Turistické známky

Recepce a kavárna Praha, pokladna zámku, MěÚ.

Úřední hodiny České pošty

Po–Pá 8:00–10:00; 14:00–17:00

Návštěvní doba zámku Kynžvart

1.–31. 4. So–Ne 9:00–16:00
1. 5. – 30. 6. Út–Ne 9:00–16:00
1. 7. – 31. 8. Út–Ne 9:00–17:00
1.–30. 9. Út–Ne 9:00–16:00
1.–30.10. So–Ne 9:00–16:00

Dům přírody Slavkovského lesa – Kladská – otevírací doba
Od 17. 5. do 16. 10. denně kromě pondělí otevřeno od 10:00–18:00.
Organizované skupiny nad 10 osob celoročně po předchozí domluvě.

JÍZDNÍ ŘÁD AUTOBUSŮ 411330

Mariánské Lázně – Valy – Lázně Kynžvart – Stará Voda

Odjezdy z autobusové zastávky Lázně Kynžvart do Mariánských Lázní
Pracovní dny: 5:10; 5:30; 5:35; 5:50; 6:27; 7:20; 7:30; 8:15; 10:50; 12:25; 13:45; 15:40; 16:05; 16:25; 18:10

Soboty: 5:30; 8:15; 10:50; 13:45; Neděle: 13:00; 14:00; 16:05

Odjezdy z Mariánských Lázní – zastávka Tržnice, do Lázní Kynžvart

Prac. dny: 5:32; 6:05; 6:17; 7:02; 9:17; 13:22; 14:17; 15:12; 16:12; 17:17; 19:12

Soboty: 6:17; 9:17; 13:32; 14:37; Neděle: 13:32; 14:37; 17:12

Odjezdy z autobusové zastávky Lázně Kynžvart na Zámek Kynžvart

Pracovní dny: 5:35; 6:35; 9:35; 16:30; Soboty: 6:35; 9:35; Neděle: 16:15

Odjezdy autobusů od Zámku Kynžvart do Lázní Kynžvart

Pracovní dny: 6:22; 7:22; 10:27; Soboty: 7:19; 10:27; Neděle: 13:53;

Odjezdy autobusů z města Lázně Kynžvart do železniční stanice Kynžvart
Pracovní dny: 4:35; 5:35; 5:50; 6:35; 8:15; 9:35; 10:50; 12:25; 14:31; 16:30; 18:10; Soboty: 6:35; 9:35; 10:50; Neděle: 16:15

Odjezdy autobusů z železniční stanice Kynžvart do města Lázně Kynžvart

Pracovní dny: 5:05; 6:20; 7:20; 10:25; 13:37; 15:32; 17:10; 19:25;

Soboty: 7:17; 10:25; 13:37; Neděle: 13:52

Linka č. 16 Doprava Mar. Lázně Velká Hleďsebe, Růžek – 22:51

Mariánské L., City service – 22:42 Lázně Kynžvart, aut. stanice – 23:02

Mariánské Lázně, Slovan – 22:44 Lázně Kynžvart, žel. st. – 23:05

Mariánské Lázně, Chebská – 22:46 Mariánské Lázně, Chebská – 23:19

SPOJENÍ ŽELEZNIČNÍ STANICE LÁZNĚ KYNŽVART

Lázně Kynžvart – Mariánské Lázně – ODJEZDY

Pracovní dny: 4:47; 5:28; 6:11; 6:48; 7:13; 13:40; 14:42; 15:33; 18:33; 20:26; 23:13 Soboty: 4:47; 5:28; 6:48; 7:13; 10:23; 14:42; 15:33; 18:33; 20:26; Neděle: 6:48; 7:13; 10:23; 14:42; 15:33; 18:33; 20:26

Lázně Kynžvart – Cheb – ODJEZDY

Pracovní dny: 5:03; 5:59; 6:58; 7:13; 7:13; 8:21; 10:50; 14:49; 15:32; 16:38; 18:48; 20:15; 21:13 Soboty: 7:13; 7:55; 9:26; 12:38; 15:32; 16:38; 20:15; 21:13 Neděle: 7:55; 9:26; 12:38; 15:32; 16:38; 18:48; 20:15; 21:13

pod vedením Václava Skalníka.

Hlavní lázeňskou promenádou je

pseudobaroční litinová kolonáda

z roku 1889, která byla roku

2010 vyhlášena národní kulturní

památkou. Před kolonádou se

velké pozornosti těší zpívající

fontána. Jedná se o obdivu-

hodné spojení vody tryskající

podle promyšlené choreografie

z více než 250 trysek a oblí-

bených skladeb nejen vážné,

ale i moderní hudby. První

skladbu pro fontánu složil Petr

Hapka. Mariánské Lázně se

ucházejí o zápis do UNESCO.

DALŠÍ TIPY

Bečov nad Teplou | hrad Loket

Horní Slavkov | Cheb | Františ-

kovy Lázně | Loreta u Starého

Hroznatova | Soos | Karlovy

Vary | Seeberg | Zámek Mostov

Chodovar | Sokolov | Vysoká

NABÍDKA MASÁŽÍ BALNEOCENTRUM

	čas (min.)		cena (Kč)	
	dítě	dosp.	dítě	dosp.
Antistresová masáž hlavy	x	15	x	200,-
Baňkování s předehřátím	x	15+15	x	300,-
Klasická masáž celková	x	50	x	550,-
Klasická masáž částečná (dětí dle věku)	5 / 10	20	100,- / 120,-	250,-
Klasická masáž dolních končetin	15	20	200,-	300,-
Klasická masáž horních končetin	15	20	170,-	250,-
Klasická masáž zad a šíje s prohřívacím zábalem	15	30	170,-	300,-
Masáž lávovými kameny - celková	x	60	x	600,-
Masáž obličje + dekoltu	x	20	x	250,-
Reflexní masáž plosek nohou s perličkovou koupelí nohou	x	15 + 40	x	450,-
Uvolňující masáž krční páteře	x	15	x	200,-

Objednání přímo v Balneocentru – osobně nebo telefonicky:
354 672 123, 354 672 138, 601 539 014

ORIENTAČNÍ PLÁN MĚSTA LÁZNĚ KYNŽVART

SPORTOVIŠTĚ V MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH

K zajištění Vaší spokojenosti a rozšíření nabídky vyžití volného času jsme pro Vás vyjednali možnost návštěvy sportovních zařízení v Mariánských Lázních. Budete-li mít zájem, můžete využít **městského bazénu nebo na zimním stadionu.**

Pro plavání je Vám k dispozici bazén (25m), dětské brouzdaliště a malý tobogán, ohřívárna, vířivky a řada dalších služeb. Provozní doba v bazénu je pro Vás ve dnech pondělí až čtvrtek od 13:00 do 16:00 se slevou 15 % na vstupném pro všechny klienty léčebných lázní. Zimní stadion je pro zájemce k dispozici dle rozpisu, většinou v neděli od 16:00 do 16:30. Pro klienty našich lázní je rovněž možná sleva 15 %. Také je možné rezervovat na určitou hodinu celé kluziště – zajistíme dle možnosti stadionu. Za úplatu je možné zapůjčit si brusle na místě. V případě zájmu je třeba se ohlásit prostřednictvím recepce nebo asistentky. Bližší informace získáte: www.sport-marianskelazne.cz/

BOHEMINIUM

Bezesporu jedna z nejnavštěvovanějších atrakcí v Karlovarském kraji, již řadu let významná součást kuturního bohatství Mariánských Lázní, je jistě skvělé místo pro výlet! Už od roku 1999 mohou návštěvníci obdivovat různé miniatury českých významných i méně známých památek v Parku Boheminiu Mariánské Lázně. Skvělé reference a bohaté zážitky návštěvníků jsou tou nejlepší pozvánkou na výlet. Vždyť, kde je možné zblízka vnímat kouzlo a mohutnost hradu Karlštejn, technickou pozoruhodnost Ještědu, nebo nejpohádkovější český zámek, a to vše na jednom místě? Právě v Boheminiu! Těšit se z krás řady tuzemských pamětihodností jako na dlani umožňuje více než šest desítek dokonalých zmenšenin památek z celé republiky. Jedinečná atrakce je místem zážitků pro malé i velké, nachází se v dosahu Lázní Kynžvart a klienti lázní zde mají slevu. Kompletní prázdninový program a více informací na webových stránkách parku: www.boheminium.cz

KULTURNÍ A SPORTOVNÍ AKCE V LÁZNÍCH

Změna programu vyhrazena.

duben

1. 4. Zvířecí dětičky
ekologický program zábavně
2. 4. Sportovní kroužek s Romanem
3. 4. Návštěva komnat s rusovlasou
Cecílií – dětská prohlídka zámku
4. 4. Tvoření k řízené chůzi
víla Hlochyňka Mechová
5. 4. Sportovní kroužek s Romanem
6. 4. Kino
9. 4. Sportovní kroužek s Romanem
10. 4. Velikonoční tvořivé dílničky
11. 4. Velikonoční cesta za zajičkem
12. 4. Sportovní kroužek s Romanem
12. 4. Vystoupení kozlíka Bertíka
15. 4. Drak Mrak – pohádka pro děti
16. 4. Potisk textilního batůžku
16. 4. Sportovní kroužek s Romanem
17. 4. Návštěva komnat s rusovlasou
Cecílií – dětská prohlídka zámku
18. 4. Magnetky z lázní na památku
nová kreativní činnost
19. 4. Sportovní kroužek s Romanem
20. 4. Kino
21. 4. Porcelánová školička – výlet
22. 4. Zvířecí dětičky
ekologický program zábavně
23. 4. Sportovní kroužek s Romanem
24. 4. Návštěva komnat s rusovlasou
Cecílií – dětská prohlídka zámku
25. 4. Textilní hrátky
26. 4. Sportovní kroužek s Romanem
27. 4. Povídání se zahradnicí Marcelou
28. 4. Karneval s Mickey Mousem
29. 4. Mandaly a pískové obrázky
30. 4. Čarodějnická stezka

květen

1. 5. Návštěva komnat s rusovlasou
Cecílií – dětská prohlídka zámku
2. 5. Tvoření k řízené chůzi
víla Hlochyňka Mechová
3. 5. Sportovní kroužek s Romanem
4. 5. Kino
7. 5. Sportovní kroužek s Romanem
8. 5. Návštěva komnat s rusovlasou
Cecílií – dětská prohlídka zámku
10. 5. Sportovní kroužek s Romanem
11. 5. Vystoupení kozlíka Bertíka
13. 5. Povídání se zahradnicí Marcelou
14. 5. Potisk textilního batůžku
14. 5. Sportovní kroužek s Romanem
15. 5. Návštěva komnat s rusovlasou
Cecílií – dětská prohlídka zámku
16. 5. Magnetky z lázní na památku
nová kreativní činnost
17. 5. Sportovní kroužek s Romanem
17. 5. Tvoření k řízené chůzi
víla Hlochyňka Mechová
19. 5. Hloupý Honza – pohádka pro děti
20. 5. Porcelánová školička – výlet
21. 5. Kino
21. 5. Sportovní kroužek s Romanem
22. 5. Návštěva komnat s rusovlasou
Cecílií – dětská prohlídka zámku
23. 5. Zahájení lázeňské sezóny, svě-
cení pramenů a MDD
24. 5. Sportovní kroužek s Romanem
25. 5. Karneval s Mickey Mousem
26. 5. Zvířecí dětičky
ekologický program zábavně
27. 5. Mandaly a pískové obrázky
28. 5. Sportovní kroužek s Romanem
29. 5. Spolek Loutky v nemocnici
divadlo pro děti
30. 5. Textilní hrátky
31. 5. Sportovní kroužek s Romanem

červen

1. 6. Kino
4. 6. Sportovní kroužek s Romanem
5. 6. Návštěva komnat s rusovlasou
Cecílií – dětská prohlídka zámku
7. 6. Sportovní kroužek s Romanem
11. 6. Sportovní kroužek s Romanem
12. 6. Návštěva komnat s rusovlasou
Cecílií – dětská prohlídka zámku
12. 6. Letní kino v lázních
13. 6. Tvoření k řízené chůzi
víla Hlochyňka Mechová
14. 6. Sportovní kroužek s Romanem
15. 6. Kino
16. 6. Vystoupení kozlíka Bertíka
18. 6. Sportovní kroužek s Romanem
19. 6. Návštěva komnat s rusovlasou
Cecílií – dětská prohlídka zámku
20. 6. Textilní hrátky
21. 6. Sportovní kroužek s Romanem
22. 6. Keramika pro LD Trianon
22. 6. Porcelánová školička – výlet
23. 6. Pejsek a kočička – pohádka pro děti
24. 6. Povídání se zahradnicí Marcelou
25. 6. Potisk textilního batůžku
25. 6. Sportovní kroužek s Romanem
26. 6. Návštěva komnat s rusovlasou
Cecílií – dětská prohlídka zámku
27. 6. Vítání prázdnin na zámku Kynžvart
28. 6. Sportovní kroužek s Romanem
29. 6. Kino
30. 6. Karneval s Mickey Mousem

NAŠI PARTNEŘI:

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ZÁMEK
KYNŽVART

